

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De aspectu mulierum qui valde timendus est. Cap. IIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

Et Senec. Vnum exemplum auaritiæ vel luxuriæ multum mali facit. Etiam cum eis qui sunt in matrimonio non est tutum habitare illis qui virginitatem vel castitatem volunt seruare.

De aspectu mulierum qui valde timendus est. CAP. I. III.

A spectus mulierum valde timendus est, vt potest ostēdi & auctoritatibus & exēplis, & rationibus. Auctoritatibus. Vnde super illud Genes. 3. vidit mulier & c. dicit Greg. Nō licet intueri quod nō licet cōcupisci. Itē Greg. Pēfandū est quantū visum debemus restringere, qui mortaliter viuimus, si mater viuentiū per oculos ad mortē venit. Et Eccl. 9. Virginē ne cōspicias, ne forte scādalizetis in decore eius. Et pōst: Auerte faciē tuā à muliere compra. ¶ Exēplis potest idē ostēdi. Vnde Gen. 34. Cū vidisset Dinam Sichē filius Emor Heuæi, princeps terræ illius, adamauit illā, & rapuit. Et Genes. 39. Iniecit domina oculos suos in Ioseph, & ait: Dormi mecum. Et 2. reg. 11. vidit Dauid Bersabee lauantem se ex aduerso super solariū suum. Erat tunc mulier pulchra valde. Et subiungitur: Missis itaque Dauid nuntiis tulit eā. Et de Iudith 16. legitur: Colligauit cincinnos suos mitra ad decipiendum eum. Sandalia eius rapuerunt oculos eius. Pulchritudo eius captiuam fecit animam eius. Cincinnos vocat capillos in ferie vna congregatos. ¶ Multis etiam rationibus potest ostēdi q̄ valde timendus sit nobis aspectus mulierum. Quarum quadam sumuntur ex parte mulierum, & alia ex parte oculorum. ¶ Ex parte mulierum sumere possumus tres rationes, ad hoc ostendendum. Prima est hæc, q̄ à planta pedis vsque ad verticem non est locus in mulieribus, in quo non sit positus laqueus ad capiendum oculos. Quod satis innuitur Iudith 16. Dicitur ibi: Colligauit & c. vt supra, ecce laqueus in vertice. Sandalia eius rapuerunt oculos eius: ecce laqueus in pedibus. Et Ecclesia. 7. Inueni mulierem amariorem morte, quæ laqueus est venatorum, & sarena cor eius. Vincula sunt manus eius. Hoc dicitur, vt qui in manibus eius tenetur, sciat se esse in vinculis diaboli. Et Prouer. 7. Ecce occurrit mulier ornata meretricio, præparata ad capiendas animas. ¶ Notandum q̄ diabolus excoriat mulieres, pellem honestæ conuersationis ab eis remouendo, ad miluos, id est, ad luxariosos capiendos, qui sunt animalia ignobilia quæ ad extra volant. Ad idem solent canes vel murilegi excorari. Mirum est quomodo hoc toleratur inter fideles, quod mulieres sic præparent se ad interfectionem animarum. Si quis faceret foueam in via, & eam cooperiret, non toleraretur. Fouea autē profunda est meretrix: vt legitur in Prouerb. 23. Item Ecce

Eccle

Ecclesia. 9. Ne respicias mulierem multiuolam, ne fortè incidas in laqueos eius. ¶ Secunda ratio quare aspectus mulierum sit timendus, est hæc, q̄ mulieres in aspicientibus se solo visu igne infernalem succendunt etiam à remotis. Vnde Eccles. 9. Ne circumpicias speciem alienam. Propter speciem mulieris perierunt multi. Et ex hoc concupiscētia quasi ignis exardescit. Tertia ratio est, quia non est aliqua pars in eis qua quasi gladio nō vtantur in necem se aspicientium. Hiero. Gladius igneus est species mulieris, quasi ex omni parte sui sagittas mittens. Ad quā sagittationē pertinet quod legitur Prou. 7. Donec transfigat sagitta iecur eius. Et paulò pōst: Multos vulneratos deiecit. Nō est hoc mirum, si multos interficiat, eū densescat multitudine telorum, sicut porcus qui dicitur spinaticus multitudine spinarum.

¶ *Quod oculi dant occasionem sepe peccato Luxuria.*

Ex parte verò oculorū possunt sumi septem rationes. ¶ Prima, est q̄ oculi sunt valde veloces ad nocendum animæ. Ideo prædonibus cōparantur. Thren. 4. Oculus meus deprædatus est animam meam. Prædones timentur multum propter sui velocitatem. ad idē pertinet quod dicit Gregorius super illud Gen. 3. Vidit mulier &c. Deprimendi sunt oculi à lasciuia suæ voluptatis, quasi quidam raptores ad culpam. Non enim Heua lignum contigisset, nisi prius incauē respexisset. ¶ Secundo timentur oculi, quia à remotiori nocēt. Gustus & tactus sunt eorum quæ sunt immediata: sed visus nō sic. propter hanc causam multum timentur balitarij & sagittarij. ¶ Tertio, quia oculi contra nos multis armis vtuntur. Piures enim differentias rerū nobis ostendit visus, quàm ceteri sensus. Sensus iste ministrat materiam tentandi nobis, & quantum ad concupiscētiā carnis, & quantum ad concupiscētiā oculorum, & quantum ad superbiam vitæ. Vnde philosophus: Totius hominis libertas, est perdidisse oculos. Oculi sunt per quos paupertatem ferre nō possumus. Oculi tota nostra luxuria sunt: hi nos in omnia quotidie vitia præcipitant. ¶ Quarto, quia duces sunt scelerū. Inter latrones magis timentur qui vias scientes aliorum sunt duces. Senec. Intelligēdum est partem esse innocentie cæcitatē. Huic oculi adulterium mōstrant, huic incestū, huic domum quā concupiscat, irritamenta sunt malorum, duces scelerum. ¶ Quinto propter corruptionem magnā quæ in oculis est. Ad quā corruptionem, primo facit facilitas laedendi, quam videntur habere à natura, etiam quantū ad peccatū. Cui attestatur facilitas laedendi corporaliter, quæ est in eis. Dispositio enim corporalis

attesta

attestatur frequenter dispositioni spirituali. Ad idē facit hoc q̄ naturaliter cuitodiūtur oculi tāta diligentia. Multis enim tunicis inuoluti sunt à natura, & palpebra etiā exteriori defenduntur, & etiā obiectiōne manus, si opus fuerit. Eiusdem etiā facilitatis lædēdi signum videtur esse hoc, q̄ per oculos ad matrem nostrā mors intrauit. ¶ Secundo facit ad corruptionē istam hoc, q̄ multi corrupti fuerunt in primo peccato. Vnde post comestionem pomi sequitur in Genesi: Et aperti sunt oculi eorū. Quod intelligitur quo ad motus concupiscentiarū. Nō enim intelligendum est, q̄ quasi palpones & cæci accesserunt ad lignū vitū. Vnde super illud Matth. 7. Quid autē vides festucā. dicit gl. Oculi qui in paradiso post culpā est reueratus, videt non vnde proficiat, sed vnde in deteri⁹ cadat. ¶ Tertio corrupti sunt ex diuturna cōsuetudine peccandi. Tanta autem corruptio ista est, q̄ quasi inuitus concupiscit homo quod videt oculus. Vnde super illud Iob 31. Pepigi fœdus cū oculis meis &c. dicit gl. Fœdus cū oculis pepigit, ne prius incautē aspiceret quod postea inuitus amaret. ¶ Sexto ideo sunt multū timēdi oculi, q̄ vsus eorū est valde necessarius: quāto enim est vsus magis necessarius, tāto & abusus est magis timendus. Licet lingua valde corrupta sit, tamen includi potest longo tempore, & sic cessando ab eius vsu cauet homo ab eius abusu. Sed oculi non cessant videre, vnde nō cessant peccare. Vñ 2. Pet. 2. Oculos habētes plenos adulteriij, & incessabilis delicti. ¶ Septimo sunt oculi timēdi, quia sunt quasi duæ portæ in castro corporis nostri, quibus si dominetur diabolus, simpliciter erit dominus corporis nostri. Dominus qui habet portas alicuius castri, habet & castrum. Vnde Iob 31. post illud: Pepigi fœdus &c. Subiungitur: Quam enim partē haberet in me Deus desuper? Vbi insinuat q̄ nihil habet Deus in homine, si oculos non habeat: sicut non est dominus castri, qui non habet ibi ingressum & egressum: & vt breuiter dicam, quam breuis sit omnis malitia super malitiam mulieris, vt legitur Ecclesi. 25. & nihil oculo nequius creatum sit, vt legitur eiusdem 30. quum in aspectu mulierum hæc duo valde timenda coniunguntur, constat aspectum mulierū valde timendum esse. Ideo Iob sciens oculos esse hostes valde nociuos, fœdus cū eis pepigerat, vt nec cogitaret de virgine. Ideo etiā leguntur quidam philosophi sibi oculos eruisse. Vnde Hiero. Nō doleas si hoc non habeas quod formicæ, & muscæ, & serpentes habēt, carnis oculos: sed illum oculū te habere latere, de quo in Cantico. Vulnerasti cor meum, soror mea spōsa in vno oculorū tuorum.

rum. Denique quosdam mundi philosophos legimus, vt totam cogitationem ad puritatem cogèrent, sibi oculos eruisse: in hoc tamen non debemus eos imitari.

Quod colloquium mulierum valde sit timendum. CAP. V.

Colloquiū mulierum valde timendū est. Quod patet primò per hoc q̄ sermo mulierum insinuat̄ esse rete. Prou. 7. vbi sic legitur, de fallace muliere: Irretiuit eum sermonibus multis. ¶ Secūdo ex hoc q̄ comparatur igni. Ecc. 9. vbi sic legitur: Colloquium illius quasi ignis exardescit. ¶ Tertio ex hoc quòd comparatur gladio acuto. Prouer. 5. Fauus distillans, labia meretricis, & nitidius oleo guttur eius: nouissima autem eius amara quasi absynthium, & acuta quasi gladius biceps.

De auditu cantionum amatoriarum, turpiloquiorum, & instrumentorum musicorum. CAP. VI.

Auditus cationum valde timendus est. Vnde Eccl. 9. Cum salatrice ne sis assiduus, nec audias illā, ne fortè pereas in effcacia illius. Ad auditū turpiloquiorū possumus referre qđ dicit Apof. 1. ad Cor. 15. Corrupūt bonos mores colloquia mala. Musica etiā instrumenta multū sunt timēda. Frāgūt enim corda hominū & emolliūt. Et ideo secūdū verbum Sapiētis essent frāgēda.

Quod tactus mulierum sit valde periculosus. CAP. VII.

Tactus mulierum valde periculosus est, sicut potest ostendi multis testimoniis scripture. Et primò ex hoc quod legitur Ecclesi. 9. Cum muliere aliena ne sed eas omnino, nec accūbas cum ea super cubitum &c. Secūdo ex hoc quod legitur Ecc. 26. Qui tenet eā, quasi qui apprehendit scorpionem. Tertio ex hoc quod legitur ecclesi. 7. Vincula sunt manus eis. Quarto ex hoc quod legitur Prou. 6. Nunquid potest homo abicōdere ignē in sinu suo, vt vestimenta eius nō ardeāt: aut ambulare super prunas vt nō cōburātur plāta eius: sic qui ingreditur ad vxorē proximi sui, nō erit mundus quū tetigerit. eā. ¶ Ad idē facit exemplū Andreae episcopi suprā positū, qui sanctimonialē percussit manu, de qua percussione princeps demonū adeo lētatus est. Ad idē facit exemplū quod habetur in dialogo de quodam sacerdote qui habuerat concubinā, sed eā dimiserat, & ei nō cohabitabat, imò sanctissimē vivebat. Tādē eo agrotāte ad mortē, & circumstantibus dubitantibus, vtrū iā spiritus recessisset, illa que tūc ibi erat accessit propè tētatura vtrū adhuc spiraret: ille autē vidit eā, & cū magno conamine locutus ait: Recede mulier, recede: adhuc viuit igniculus, tolle paleā. Ad idē facit quod legitur in Vitis patrū, de quodā fratre, qui volēs cū matre trāsire flumē, ma-